

Drámakihívás – a rendező szemével

A Várad körkérdésére Tasnádi-Sáhy Péter, Demény Péter darabjának rendezője válaszol

– *Milyen a viszonyod Ady Endre költészetével?*

– Kamaszkoromban kifejezetten a kedvencek között volt, aztán az emlékévkapcsán a kellemesnél szorosabbá vált a kapcsolatunk, a mostani volt a harmadik vele összefüggő színházi projekt egy éven belül, amihez közöm volt (kettőt rendeztem, egynek a dramaturgja voltam), a *Váradon* kívül másik két folyóirat kért szöveget, szóval most egy kicsit elég. Pedig a fent sorolt feladatok okán újra el kellett mélyednem a verseiben, publicisztikáiban és a zsenialitása még nyilvánvalóbb, mint gyerekfejjel volt, csak éppen a hangsúlyok kerültek máshova: a *Szent Margit legendája*, *A harmadik emeletre* vagy a *Most pedig elnémulunk* sokkal fontosabbá váltak számomra, mint a közzsájon forgó nagy versek.

– *Volt-e valamiféle előzetes koncepciód, vagy a szöveg adta inspirációra hagyatkoztál?*

– Bár a színházban ma már korántsem egyértelműen a szöveg az úr, amit személy szerint egyáltalán nem bánok, jelen esetben, azt hiszem, a feladattal együtt mégis valamelyest a szöveg szolgálatát is vállaltuk. Az előzetes koncepcióm tehát az volt, hogy véletlenül se legyen koncepcióm. Ott voltam a sorshúzáson, amikor a szerzők megtudták, milyen témára kell szöveget gyártaniuk, de igyekeztem elfelejteni a hallottakat, nem olvastam utána a felbukkanó életrajzi motívumoknak. Mellesleg reméltem, hogy ennek nem is vehetném hasznát, és nem kell valamilyen történetileg hű anyaghoz illusztrációt gyártani, hanem az írók a lovak közé dobják a gyeplőt.

– *Mi lehet egy rendező maximális célkitűzése egy ilyen speciális helyzetben?*

– Igazából tulajdonképpen az, ami bármilyen más színházcsinálós helyzetben: fenn kell tartsa saját, illetve a színészek

kíváncsiságát, játékos kedvét, aztán a közös keresgélés eredményét fogyasztható formába kell szerkesztesse. Annyi a különbség, hogy itt kevesebb az idő, észnél kell lenni, amikor az ember beosztja ezt a néhány órát, hogy ne akarjon túl sokat markolni.

– *Mi az, ami a szövegben megragadott, vagy éppen mennyire kellett ellene menned?*

– Szerencsémre Demény Péter nyitott egy kiskaput a szövegben Balázs Bélán keresztül *A kékszakállú herceg vára* felé, amiből adódott, hogy a mi előadásunkban a *Legénylakás* – ez ugye a szöveg címe – maga a férfiszív legyen, egy gondolati tér, ami máris segített távolabb evezni az általam egyre kevésbé kedvelt realizmustól. Maga ez az ötlet adott némi játéklehetőséget, aztán pedig a végére belesimultunk – az egyébként csodaszép – inkább irodalmi, mint színházi szövegbe. Amit Péter leírt, az elsőtől az utolsó mondatig elhangzott, csak pár reflexiót szúrtunk bele a saját viszonyunkról vagy éppen szurkálódva felhívtuk a figyelmet egy apró dramaturgiai hibára.

– *Összességében milyen nyomot hagyott benned ez a kihívás?*

– Alapvetően meglepett a nagy érdeklődés, bár már tapasztalatból is tudhatnám, hogy a közönség szereti az ilyesmit, az ehhez hasonló projektekben rímél valami a tehetségkutatókon edzett közhangulatra, hiszen rövid idő alatt kell valamiféle teljesítményt leadni, nem verseny, de azért mégis kicsit mintha...

Nincs ezzel bajom, sőt, most is nagyon élveztem, viszont nagyon tudnék örülni, ha a csendes elmélyedés is legalább ennyire menő dolognak számítana.